

ఋషయ ఊచుః |
గుహ్యద్గుహ్యతరా విద్యా గురుగీతా విశేషతః |
బ్రూహి నః సూత కృపయా శృణుమస్త్వత్ప్రసాదతః || 1 ||

సూత ఉవాచ |
గిరీంద్రశిఖరే రమ్యే నానారత్నోపశోభితే |
నానావృక్షలతాకీర్ణే నానాపక్షిరవైర్యుతే || 2 ||

సర్వర్షుకుసుమామోదమోదితే సుమనోహరే |
శైత్యసౌగంధ్యమాంద్యాఢ్యమరుద్భిరుపవీజితే || 3 ||

అప్పరోగణసంగీతకలధ్వనినినాదితే |
స్థిరచ్ఛాయాద్రుమచ్ఛాయాచ్ఛాయాదితే స్నిగ్ధమంజులే || 4 ||

మత్తకోకిలసందోహసంఘుష్టవిపినాంతరే |
సర్వదా స్వగణైః సార్థమృతురాజనిపేవితే || 5 ||

సిద్ధచారణగంధర్వగాణపత్యగణైర్వృతే |
తత్ర మౌనధరం దేవం చరాచరజగద్గురుం || 6 ||

సదాశివం సదానందం కరుణామృతసాగరం |
కర్పూరకుందధవలం శుద్ధతత్త్వమయం విభుం || 7 ||

దిగంబరం దీననాథం యోగీంద్రం యోగివల్లభం |
గంగాశీకరసంసిక్తజటామండలమండితం || 8 ||

విభూతిభూషితం శాంతం వ్యాలమాలం కపాలినం |
అంధకారిం త్రిలోకేశం త్రిశూలవరధారకం || 9 ||

ఆశుతోషం జ్ఞానమయం కైవల్యఫలదాయకం |
నిర్వికల్పం నిరాతంకం నిర్విశేషం నిరంజనం || 10 ||

సర్వేషాం హితకర్తారం దేవదేవం నిరామయం |
కైలాసశిఖరాసీనం పంచవక్త్రం సుభూషితం || 11 ||

సర్వాత్మనావిష్టచిత్తం గిరిజాముఖపంకజే |
ప్రణమ్య పరయా భక్త్యా కృతాంజలిపుటా సతీ || 12 ||

ప్రసన్నవదనం వీక్ష్య లోకానాం హితకామ్యయా |
వినయాఽవనతా దేవీ పార్వతీ శివమబ్రవీత్ || 13 ||

శ్రీమహాదేవ్యువాచ |
నమస్తే దేవదేవేశ సదాశివ జగద్గురో |
ప్రాణేశ్వర మహాదేవ గురుగీతాం వద ప్రభో || 14 ||

కేన మార్గేణ భోః స్వామిన్ దేహీ బ్రహ్మమయో భవేత్ |
త్వం కృపాం కురు మే దేవ నమామి చరణం తవ || 15 ||

శ్రీ మహాదేవ ఉవాచ |
గుశబ్ధస్త్యంధకారః స్వాద్రుశబ్ధస్తన్నిరోధకః |
అంధకారనిరోధిత్వాద్గురురిత్యభిధీయతే || 16 ||

గుకారః ప్రథమో వర్ణో మాయాదిగుణభాసకః |
రుకారో ద్వితీయో బ్రహ్మ మాయాభ్రాంతివిమోచకః || 17 ||

గకారః సిద్ధిదః ప్రోక్తో రేఫః పాపస్య దాహకః |
ఉకారః శంభురిత్యుక్తస్త్రితయాఽఽత్మా గురుః స్మృతః || 18 ||

శ్రీమహాదేవ్యువాచ |
మాయామోహితజీవానాం జన్మమృత్యుజరాదితః |
రక్షాయై కః ప్రభవతి స్వామిన్ సంసారసాగరే || 19 ||

త్వత్తో నాఽన్యో దయాసింధో కశ్చిచ్చక్నోతి వై ప్రభో |
దాతుం ప్రతివచశ్చాఽస్య లోకశోకవిమోచనం || 20 ||

త్రితాపతప్తజీవానాం కల్యాణార్థం మయా ప్రభో |
విహితః సాదరం ప్రశ్న ఉత్తరేణాఽనుగృహ్యతాం || 21 ||

శ్రీమహాదేవ ఉవాచ |
సంసారాఽపారపాథోధేః పారం గంతుం మహేశ్వరి |
శ్రీగురోశ్చరణాఽమ్బోజనౌకేవైకాఽవలంబనం || 22 ||

సద్గురో రూపమాదాయ జగత్త్యామహమేవ హి |
ఉద్ధరామ్యఖిలాంజీవాన్మృత్యుసంసారసాగరాత్ || 23 ||

యో గురుః స శివః సాక్షాద్యః శివః స గురుర్మతః ।
గురౌ మయి న భేదోఽస్తి భేదస్తత్ర నిరర్థకః ॥ 24 ॥

గురుర్జ్ఞానప్రదో నిత్యం పరమాఽఽనందసాగరే ।
ఉన్మజ్జయతి జీవాన్స తాన్న్యైః స్తధైవ నిమజ్జయన్ ॥ 25 ॥

గురుస్త్రితాపతప్తానాం జీవానాం రక్షితా క్షితౌ ।
సచ్చిదానందరూపం హి గురుర్బ్రహ్మ న సంశయః ॥ 26 ॥

యాద్యగస్తీహ సంబంధో బ్రహ్మాండస్యేశ్వరేణ వై ।
తథా క్రియాఽఽఖ్యయోగస్య సంబంధో గురుణా సహ ॥ 27 ॥

దీక్షావిధావీశ్వరో వై కారణస్థలముచ్యతే ।
గురుః కార్యస్థలంచాఽతో గురుర్బ్రహ్మ ప్రగీయతే ॥ 28 ॥

గురౌ మానుపబుద్ధిం తు మంత్రే చాఽక్షరభావనాం ।
ప్రతిమాసు శిలాబుద్ధిం కుర్వాణో నరకం వ్రజేత్ ॥ 29 ॥

జన్మహేతూ హి పితరౌ పూజనీయౌ ప్రయత్నతః ।
గురుర్విశేషతః పూజ్యో ధర్మాఽధర్మప్రదర్శకః ॥ 30 ॥

గురుః పితా గురుర్మాతా గురుర్దేవో గురుర్గతిః ।
శివే రుష్టే గురుస్తాతా గురౌ రుష్టే న కశ్చన ॥ 31 ॥

శ్రీమహాదేవ్యువాచ ।
జగన్మంగలకృన్నాథ విశేషేణోపదిశ్యతాం ।
లక్షణం సద్గురోర్యేన సమ్యగ్జ్ఞాతం భవేద్ధ్రువం ॥ 32 ॥

ఆచార్యగురుభేదోఽపి యేన స్యాద్విదితో మమ ।
శ్రేష్ఠత్వం వా తయోః కేన లక్షణేనాఽనుమీయతే ॥ 33 ॥

శ్రీమహాదేవ ఉవాచ ।
సర్వశాస్త్రపరో దక్షః సర్వశాస్త్రార్థవిత్సదా ।
సువచాః సుందరః స్వంగః కులీనః శుభదర్శనః ॥ 34 ॥

జితేంద్రియః సత్యవాదీ బ్రాహ్మణః శాంతమానసః ।
మాతృపితృహితే యుక్తః సర్వకర్మపరాయణః ॥ 35 ॥

ఆశ్రమీ దేశవాసీ చ గురురేపం విధీయతే |
ఆచార్యగురుశబ్దౌ ద్వా క్వచిత్పర్యాయవాచకౌ || 36 ||

ఏవమర్థగతో భేదో భవత్యపి తయోః క్వచిత్ |
ఉపనీయ దదద్వేదమాచార్యః స ఉదాహృతః || 37 ||

యః సాధనప్రకర్షార్థం దీక్షయేత్స గురుః స్మృతః |
ఔపపత్తికమంశంతు ధర్మశాస్త్రస్య పండితః || 38 ||

వ్యాచక్షే ధర్మమిచ్ఛానాం స ఆచార్యః ప్రకీర్తితః |
సర్వదర్శీ తు యః సాధుర్ముముక్షూణాం హితాయ వై || 39 ||

వ్యాఖ్యాయ ధర్మశాస్త్రాణాం క్రియాసిద్ధిప్రబోధకం |
ఉఅపాసనావిధేః సమ్యగీశ్వరస్య పరాత్మనః || 40 ||

భేదాన్ప్రశాన్తి ధర్మజ్ఞః స గురుః సముదాహృతః |
సప్తానాం జ్ఞానభూమీనాం శాస్త్రోక్తానాం విశేషతః || 41 ||

ప్రభేదాన్ యో విజానాతి నిగమస్యాఽఽగమస్య చ్ఛ్ అ |
జ్ఞానస్య చాఽధికారాఽఽన్తీన్నవతాత్పర్యలక్ష్యతః || 42 ||

తంత్రేషు చ పురాణేషు భాషాయాన్తివిధాం సృతిం |
సమ్యగేద్వైర్విజానాతి భాషాతత్త్వవిశారదః || 43 ||

నిపుణో లోకశిక్షాయాం శ్రేష్ఠాఽఽచార్యః స ఉచ్యతే |
పంచతత్త్వవిభేదజ్ఞః పంచభేదాం విశేషతః || 44 ||

సగుణోపాసనాం యస్తు సమ్యగ్జానాతి కోవిదః |
చాతుర్విధ్యేన వితతాం బ్రహ్మణః సముపాసనాం || 45 ||

గంభీరార్థాం విజానీతే బుధో నిర్మలమానసః |
సర్వకార్యేషు నిపుణో జీవన్ముక్తస్తీతాపహృత్ || 46 ||

కరోతి జీవకల్యాణం గురుః శ్రేష్ఠః స కథ్యతే || 47 ||

శ్రీమహాదేవ్యవాచ ।
సచ్చిష్యలక్షణం నాథ ఉక్షూణాం త్రితాపహృత్ ।
గురుభక్తస్య శిష్యస్య కర్తవ్యంచాపి మే వద ॥ 48 ॥

ముముక్షుభిశ్చ శిష్యైః కైః శుభాఽఽచారైరవాప్యతే ।
ఆత్మజ్ఞానం దయాసింధో కృపయా బ్రూహి తానపి ॥ 49 ॥

యేన జ్ఞానేన లభేన శుభాఽఽచారాన్వితైర్ఘృతం ।
ముచ్యతే బంధనాన్నాథ శిష్యైః సద్గురుసేవకైః ॥ 50 ॥

శ్రీమహాదేవ ఉవాచ ।
శిష్యః కులీనః శుద్ధాఽఽత్మా పురుషార్థపరాయణః ।
అధీతవేదః కుశలో దూరముక్తమనోభవః ॥ 51 ॥

హితైషీ ప్రాణినాం నిత్యమాస్తికస్యక్తవంచనః ।
స్వధర్మనిరతో భక్త్యా పితృమాతృహితే స్థితః ॥ 52 ॥

గురుశుశ్రూషణరతో వాఙ్మనఃకాయకర్మభిః ।
శిష్యస్తు స గుణైర్యుక్తో గురుభక్తిరతః సదా ॥ 53 ॥

ధర్మకామాదిసంయుక్తో గురుమంత్రపరాయణః ।
సత్యబుద్ధిర్గురోమంత్రే దేవపూజనతత్పరః ॥ 54 ॥

గురూపదిష్టమార్గే చ సత్యబుద్ధిరుదారధీః ।
అలుబ్ధః స్థిరగాత్రశ్చ ఆజ్ఞాకారీ జితేంద్రియః ॥ 55 ॥

ఏవంవిధో భవేచ్చిష్య ఇతరో దుఃఖకృద్గురోః ।
శరీరమర్థం ప్రాణాన్ శ్చ గురుభ్యో యః సమర్పయన్ ॥ 56 ॥

గురుభిః శిష్యతే యోగం స శిష్య ఇతి కథ్యతే ।
దీర్ఘదండవదానమ్య సుమనా గురుసన్నిధౌ ॥ 57 ॥

ఆత్మదారాఽఽదికం సర్వం గురవే చ నివేదయేత్ ।
ఆసనం శయనం వస్త్రం వాహనం భూషణాఽఽదికం ॥ 58 ॥

సాధకేన ప్రదాతవ్యం గురోః సంతోషకారణాత్ ।
గురుపాదోదకం పేయం గురోరుచ్చిష్టభోజనం ॥ 59 ॥

గురుమూర్తేః సదా ధ్యానం గురుస్తోత్రం సదా జపేత్ |
ఊర్ధ్వం తిష్ఠేద్గురోరగ్రే లభ్యాఽనుజ్ఞో వసేత్ పృథక్ || 60 ||

నివీతవాసా వినయా ప్రహ్వస్తిష్ఠేద్గురో పరం |
గురో తిష్ఠతి తిష్ఠేచ్ఛోపవిష్ఠేఽనుజ్ఞయా వసేత్ || 61 ||

సేవతాఽఙ్ఞీ శయానస్య గచ్ఛంతంచాఽప్యనువ్రజేత్ |
శరీరం చైవ వాచం చ బుద్ధీంద్రియమనాంసి చ || 62 ||

నియమ్య ప్రాంజలిస్తిష్ఠేద్విక్షమాణో గురోర్ముఖం |
నిత్యముద్రితపాణిః స్యాత్ సాధ్వాచారః సుసంయతః || 63 ||

ఆస్యతామితి చోక్తః సన్నాసీతాఽభిముఖం గురోః |
హీనాన్నవస్తవేశః స్యాత్ సర్వదా గురుసన్నిధౌ || 64 ||

ఉత్తిష్ఠేత్ ప్రథమం చాఽస్య చరమం చైవ సంవిశేత్ |
దుష్కృతం న గురోర్భ్రూయాత్ క్రుద్ధం చైనం ప్రసాదయేత్ || 65 ||

పరివాదం న శ్రుణుయాదన్యేషామపి కుర్వతాం |
నీచం శయ్యాసనం చాఽస్య సర్వదా గురుసన్నిధౌ || 66 ||

గురోస్తు చక్షుర్విషయే న యథేష్ఠాఽఽసనో భవేత్ |
చాపల్యం ప్రమదాగాధామహంకారం చ వర్జయేత్ || 67 ||

నాఽప్యష్టో వచనం కించిద్భ్రూయాన్నాఽపి నిషేధయేత్ |
గురుమూర్తిం స్మరేన్నిత్యం గురునామ సదా జపేత్ || 68 ||

గురోరాజ్ఞాం ప్రకుర్వీత గురోరన్యం న భావయేత్ |
గురురూపే స్థితం బ్రహ్మ ప్రాప్యతే తత్రప్రసాదతః || 69 ||

జాత్యాశ్రమయశోవిద్యావిత్తగర్వం పరిత్యజన్ |
గురోరాజ్ఞాం ప్రకుర్వీత గురోరన్యం న భావయేత్ || 70 ||

గురువక్త్రే స్థితా విద్యా గురుభక్త్యాఽనులభ్యతే |
తస్మాత్ సర్వప్రయత్నైః గురోరారాధనం కురు || 71 ||

నోదాహరేదస్య నామ పరోక్షమపి కేవలం ।
న చ వాఽస్యాఽనుకుర్వీత గతిభాషితచేష్టితం ॥ 72 ॥

గురోర్యత్ర పరీవాదో నిందా వాఽపి ప్రవర్తతే ।
కర్ణౌ తత్ర విధాతవ్యో గంతవ్యం వా తతోఽన్యతః ॥ 73 ॥

పరీవాదాత్ ఖరో భవేత్ శ్వా వై భవతి నిందకః ।
పరిభోక్తా భవేత్కృమిః కీటో భవతి మత్సరీ ॥ 74 ॥

గురోః శయ్యాఽసనం యానం పాదుకోపానోత్పీఠకం ।
స్నానోదకం తథా ఛాయాం కదాపి న విలంఘయేత్ ॥ 75 ॥

గురోరగ్రే పృథక్ పూజామౌద్ధత్యం చ వివర్ణయేత్ ।
దీక్షాం వ్యాఖ్యాం ప్రభుత్వం చ గురోరగ్రే పరిత్యజేత్ ॥ 76 ॥

ఋణదానం తథాఽదానం వస్తూనాం క్రయవిక్రయం ।
న కుర్యాద్గురుణా సార్థే శిష్యో భృత్వా కదాచన ॥ 78 ॥

న ప్రేరయేద్గురుం తాతం శిష్యః పుత్రశ్చ కర్మసు ।
గురవే దేవి పిత్రే చ నిత్యం సర్వస్వమర్పయేత్ ॥ 79 ॥

స చ శిష్యః స చ జ్ఞానీ య ఆజ్ఞాం పాలయేద్గురోః ।
న క్షేమం తస్య మూఢస్య యో గురోరవచస్కరః ॥ 80 ॥

గురోర్ధితం ప్రకర్తవ్యం వాఙ్మనఃకాయకర్మభిః ।
అహితాఽచరణాద్దేవి విఘ్నాయాం జాయతే కృమిః ॥ 81 ॥

యథా ఖనన్ ఖనిత్రేణ నరో వార్యధిగచ్ఛతి ।
తథా గురుగతాం విద్యాం శుశ్రూషురధిగచ్ఛతి ॥ 82 ॥

ఆసమాప్తేః శరీరస్య యస్తు శుశ్రూషతే గురుం ।
స గచ్ఛత్యంజసా విప్రో బ్రహ్మణః సద్మ శాశ్వతం ॥ 83 ॥

శ్రీమహాదేవ్యవాచ ।
హే విశ్వాత్మాన్ మహాయోగిన్ దీనబంధో జగద్గురో ।
త్రితాపాద్రక్షితుం జీవాన్నేతుం ముక్తేః పదం తథా ॥ 84 ॥

యోగమార్గప్రచారోఽత్ర గురుభిర్యః ప్రకాశితః ।
తల్లక్షణాని భేదాన్తేషు కృపయా వద మే ప్రభో ॥ 85 ॥

శ్రీమహాదేవ ఉవాచ ।
మంత్రయోగో లయశ్చైవ రాజయోగో హఠస్తథా ।
యోగశ్చతుర్విధః ప్రోక్తో యోగిభిస్తత్త్వదర్శిభిః ॥ 86 ॥

నామరూపాత్మికా సృష్టిర్యస్మాత్తదవలంబనాత్ ।
బంధనాన్ముచ్యమానోఽయం ముక్తిమాప్నోతి సాధకః ॥ 87 ॥

తామేవ భూమిమాలంబ్య స్థలనం యత్ర జాయతే ।
ఉత్తిష్ఠతి జనస్సర్వోఽధ్యక్షేణైతత్సమీక్ష్యతే ॥ 88 ॥

నామరూపాత్మకైర్పాపైర్బద్ధ్యంతే నిఖిలా జనాః ।
అవిద్యాకలితాశ్చైవ తాదృక్ప్రకృతివైభవాత్ ॥ 89 ॥

ఆత్మనస్సూక్ష్మప్రకృతిం ప్రవృత్తించాఽనుసృత్య వై ।
నామరూపాత్మనోశ్శుభభావయోరవలంబనాత్ ॥ 90 ॥

యో యోగః సాధ్యతే సోఽయం మంత్రయోగః ప్రకీర్తితః ।
ప్రాణాఽపాననాదబిందుజీవాత్మపరమాత్మనాం ॥ 91 ॥

మేలనాద్ధటతే యస్మాత్తస్మాద్వై ఘట ఉచ్యతే ।
ఆమకుంభమివాఽమ్బుస్థం జీర్యమాణం సదా ఘటం ॥ 92 ॥

యోగానలేన సందహ్య ఘటశుద్ధిం సమాచరేత్ ।
ఘటయోగసమాయోగాద్ధరయోగః ప్రకీర్తితః ॥ 93 ॥

మంత్రాద్ధరేన సంపాద్యో యోగోఽయమితి వాప్రియే ।
హఠయోగ ఇతి ప్రోక్తో హఠాభ్యేవశుభప్రదః ॥ 94 ॥

హఠయోగేన ప్రథమం జీర్యమాణామిమాం తనుం ।
ద్రధ్యన్సూక్ష్మదేహం వై కుర్యాద్యోగయుజం పునః ॥ 95 ॥

స్థూలః సూక్ష్మస్య దేహో వై పరిణామాంతరం యతః ।
కాదివర్ణాన్సమభ్యస్య శాస్త్రజ్ఞానం యథాక్రమం ॥ 96 ॥

యథోపలభ్యతే తద్వత్స్థూలదేహస్య సాధనైః ।
యోగేన మనసో యోగో హఠయోగః ప్రకీర్తితః ॥ 97 ॥

బ్రహ్మాండపిండే సదృశే బ్రహ్మప్రకృతిసంభవాత్ ।
సమష్టివ్యష్టిసంబంధాదేకసంబంధగుంఢితే ॥ 98 ॥

ఋషిదేవాశ్చ పితరో నిత్యం ప్రకృతిపూరుషౌ ।
తిష్ఠంతి పిండే బ్రహ్మాండే గ్రహనక్షత్రరాశయః ॥ 99 ॥

పిండజ్ఞానేన బ్రహ్మాండజ్ఞానం భవతి నిశ్చితం ।
గురూపదేశతః పిండజ్ఞానమాప్త్యా యథాయథం ॥ 100 ॥

తతో నిపుణయా యుక్త్యా పురుషే ప్రకృతేర్లయః ।
లయయోగాభిధేయః స్యాత్ కృతః శుద్ధైర్మహర్షిభిః ॥ 101 ॥

భవంతి మంత్రయోగస్య షోడశాంగాని నిశ్చితం ।
యథా సుధాంశోర్థాయంతే కలాః షోడశ శోభనాః ॥ 102 ॥

భక్తిః శుద్ధిశ్చ౧౨౨సనంచ పంచాంగస్యా౨పి సేవనం ।
ఆచారధారణే దివ్యదేశసేవనమిత్యపి ॥ 103 ॥

ప్రాణక్రియా తథా ముద్రా తర్పణం హవనం బలిః ।
యోగో జపస్తథా ధ్యానం సమాధిశ్చేతి షోడశ ॥ 104 ॥

షట్కర్మా౨౨సనముద్రాః ప్రత్యాహారః ప్రాణసంయమశ్చైవ ।
ధ్యానసమాధీ సప్తైవాంగాని స్యుర్లఠస్య యోగస్య ॥ 105 ॥

అంగాని లయయోగస్య నవైవేతి బుధా విదుః ।
యమశ్చ నియమశ్చైవ స్థూలసూక్ష్మక్రియే తథా ॥ 106 ॥

ప్రత్యాహారో ధారణా చ ధ్యానంచాపి లయక్రియా ।
సమాధిశ్చ నవాంగాని లయయోగస్య నిశ్చితం ॥ 107 ॥

ధ్యానం వై మంత్రయోగస్యా౨ధ్యాత్మభావాద్వినిర్గతం ।
పరానందమయే భావే౨తీంద్రియే చ విలక్షణే ॥ 108 ॥

భ్రమద్భిః సాధకశ్రేయోవాంఛద్భిర్వ్యోగవిత్తమైః ।
ఉపాసనాం పంచవిధాం జ్ఞాత్వా సాధకయోగ్యతాం ॥ 109 ॥

మంత్రధ్యానం హి కథితమధ్యాత్మస్యాఽనుసారతః ।
వేదతంత్రపురాణేషు మంత్రశాస్త్రప్రవర్తకైః ॥ 110 ॥

వర్ణితం శ్రేయైచ్చద్భిర్మంత్రయోగపరస్య వై ।
ధ్యానానాం వై బహుత్వేఽపి తత్ప్రోక్షం పంచదైవ హి ॥ 111 ॥

తేషాం భావమయత్వేన సమాధిరధిగమ్యతే ।
మంత్రయోగో హఠశ్చైవ లయయోగః పృథక్ పృథక్ ॥ 112 ॥

స్థూలం జ్యోతిస్తథా బిందు ధ్యానం తు త్రివిధం విదుః ।
స్థూలం మూర్తిమయం ప్రోక్షం జ్యోతిస్తేజోమయం భవేత్ ॥ 113 ॥

బిందుం బిందుమయం బ్రహ్మ కుండలీ పరదేవతా ।
సృష్టిస్థితివినాశానాం హేతుతా మనసి స్థితా ॥ 114 ॥

తత్సాహాయ్యాత్సాధ్యతే యో రాజయోగ ఇతి స్మృతః ।
మంత్రే హఠే లయే చైవ సిద్ధిమాసాద్య యత్నతః ॥ 115 ॥

పూర్ణాఽధికారమాప్నోతి రాజయోగపరో నరః ।
సమాధిర్మంత్రయోగస్య మహాభావ ఇతీరితః ॥ 116 ॥

హఠస్య చ మహాబోధః సమాధిస్తేన సిద్ధ్యతి ।
ప్రశస్తో లయయోగస్య సమాధిర్థి మహాలయః ॥ 117 ॥

విచారబుద్ధేః ప్రాధాన్యం రాజయోగస్య సాధనే ।
బ్రహ్మధ్యానం హి తద్ధ్యానం సమాధిర్నిర్వికల్పకః ॥ 118 ॥

తేనోపలబ్ధసిద్ధిర్థి జీవన్ముక్తః ప్రకథ్యతే ।
ఉపలబ్ధ మహాభావా మహాబోధాఽన్వితాశ్చ వా ॥ 119 ॥

మహాలయం ప్రపన్నాశ్చ తత్త్వజ్ఞానాఽవలంబతః ।
యోగినో రాజయోగస్య భూమిమాసాదయంతి తే ॥ 120 ॥

యోగసాధనమూర్ధ్వో రాజయోగోఽభిధీయతే ॥ 121 ॥

శ్రీమహాదేవ్యువాచ ।
యోగేశ జగదాధార కతిథోపాసనా చ కే ।
తద్విధేర్భగవన్ భేదా ముక్తిమార్గప్రదర్శినః ॥ 122 ॥

తస్యా కే దివ్యదేశాశ్చ దివ్యభావేన భాస్వరాః ।
తత్సర్వం కృపయా నాథ వదస్వ వదతాం వర ॥ 123 ॥

శ్రీమహాదేవ ఉవాచ ।
సగుణో నిర్గుణశ్చఽపి ద్వివిధో భేద ఈర్యతే ।
ఉపాసనావిధేర్దేవి సగుణోఽపి ద్విధా మతః ॥ 124 ॥

సకామోపాసనాయాశ్చ భేదా యద్యపి నైకశః ।
పరంత్యనన్యభక్తానాం జనానాం ముక్తిమిచ్ఛతాం ॥ 125 ॥

భేదత్రితయమేవైతద్రహస్యం దేవి గోపితం ।
వక్ష్యే గుప్తరహస్యం తద్భవతీం భాగ్యశాలినీం ॥ 126 ॥

సమాహితేన శాంతేన స్వాంతేనైవాఽవధార్యతాం ।
పంచానామపి దేవానాం బ్రహ్మణో నిర్గుణస్య చ ॥ 127 ॥

లీలావిగ్రహరూపాణాంచేత్యుపాస్తిస్తిధా మతా ।
విష్ణుః సూర్యశ్చ శక్తిశ్చ గణాధీశశ్చ శంకరః ॥ 128 ॥

పంచోపాస్యాః సదా దేవి సగుణోపాసనావిధౌ ।
ఏతే పంచ మహేశాని సగుణో భేద ఈరితః ॥ 129 ॥

సచ్చిదానందరూపస్య బ్రహ్మణో నాఽత్ర సంశయః ।
నిర్గుణోఽపి నిరాకారో వ్యాపకః స పరాత్పరః ॥ 130 ॥

సాధకానాం హి కల్యాణం విధాతుం వసుధాతలే ।
బిభర్తి సగుణం రూపం త్వత్సాహాయ్యాత్పత్నివ్రతే ॥ 131 ॥

యథా గవాం శరీరేషు వ్యాప్తం దుగ్ధం రసాత్మకం ।
పరం పయోధరాదేవ కేవలం క్షరతే ద్రువం ॥ 132 ॥

తదైవ సర్వవ్యాప్తోఽపి దేవో వ్యాపకభావతః ।
దివ్యఞ్జడశదేశేషు పూజ్యతే పరమేశ్వరః ॥ 133 ॥

వహ్నాంబులింగకుడ్యాని స్థండిలం పటమండలే |
విశిఖం నిత్యయంత్రంచ భావయంత్రంచ విగ్రహః || 134 ||

పీఠశాపి విభూతిశ్చ హృన్మూర్ధ్నాపి మహేశ్వరి |
ఏతే షోడశ దివ్యాశ్చ దేశాః ప్రోక్తా మయాఽనఘే || 135 ||

యద్యచ్ఛరీరమాశ్రిత్య భగవాన్సర్వశక్తిమాన్ |
వతీర్ణో వివిధా లీలా విధాయ వసుధాతలే || 136 ||

జగత్పాలయతే దేవి లీలావిగ్రహ ఏవ సః |
ఉపాసనాఽనుసారేణ వేదశాస్త్రేషు భూరిశః || 137 ||

లీలావిగ్రహరూపాణామితిహాసోఽపి లభ్యతే |
తదుపాసనకంచాఽపి సగుణం పరికీర్తితం || 138 ||

విష్ణోః సూర్యశ్చ శక్తేశ్చ గణేశస్య శివస్య చ |
గీతాసు గీతా యే శభ్దా విష్ణుసూర్యాదయః ప్రియే || 139 ||

బ్రహ్మణశ్చాద్వితీయస్య సాక్షాత్తే చాపి వాచకః |
భక్తిస్తు త్రివిధా జ్ఞేయా వైధీ రాగాత్మికా పరా || 140 ||

దేవే పరోఽనురాగస్తు భక్తిః సంప్రోచ్యతే బుధైః |
విధినా యా వినిర్ణీతా నిషేధేన తథా పునః || 141 ||

సాధ్యమానా చ యా దీరైః సా వైధీ భక్తిరుచ్యతే |
యయాఽఽస్వాద్య రసాన్పక్షేర్భావే మజ్జతి సాధకః || 142 ||

రాగాత్మికా సా కథితా భక్తియోగవిశారదైః |
పరాఽఽనందప్రదా భక్తిః పరాభక్తిర్మతా బుధైః || 143 ||

యా ప్రాప్యతే సమాధిస్థైర్యోగిభిర్యోగపారగైః |
త్రైగుణ్యభేదాస్త్రీవిధా భక్తా వై పరికీర్తితాః || 144 ||

ఆర్తో జిజ్ఞాసురర్థార్థే తథా త్రిగుణతః పరః |
పరాభక్త్యధికారీ యో జ్ఞానిభక్తః స తుర్యకః || 145 ||

ఉపాసకాః స్యున్తివిధాన్తిగుణస్యానుసారతః |
బ్రహ్మోపాసక ఏవాత్ర శ్రేష్ఠః ప్రోక్తో మనీషిభిః || 146 ||

ప్రథమా సగుణోపాస్తిరవతారాఽర్చనాశ్చ యాః |
విహితా బ్రహ్మబుద్ధ్యా చేదత్రైవాఽన్తర్భవంతి తాః || 147 ||

సకామబుద్ధ్యా విహితం దేవర్షిపితృపూజనం |
మధ్యమం మధ్యమా జ్ఞేయాస్తత్కర్తారస్తథా పునః || 148 ||

అథమా వై సమాఖ్యాతాః క్షుద్రశక్తిసమర్చకాః |
ప్రేత్యాద్యుపాసంకాశ్చైవ విజ్ఞేయా హ్యాథమాఽథమాః || 149 ||

సర్వోపాసనహీనాస్తు పశవః పరికీర్తితాః |
బ్రహ్మోపాసనమేవాత్ర ముఖ్యం పరమమంగలం || 150 ||

నిఃశ్రేయసకరం జ్ఞేయం సర్వశ్రేష్ఠం శుభావహం || 151 ||

శ్రీమహాదేవ్యువాచ |
యథా మే గురుమాహాత్యం సమ్యగ్జ్ఞాతం భవేత్ప్రభో |
తథా విస్తరతో నాథ తన్మాహాత్యముదాహర || 152 ||

సద్గురోమహిమా దేవ సమ్యగ్జ్ఞాతః శ్రుతో భువి |
అజ్ఞానతమసాఽఽచ్ఛన్నం మనోమలమపోహతి || 153 ||

శ్రీమహాదేవ ఉవాచ |
గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుర్గురుర్దేవో మహేశ్వరః |
గురురేవ పరం బ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః || 154 ||

అఖండమండలాకారం వ్యాప్తం యేన చరాచరం |
తత్పదం దర్శితం యేన తస్మై శ్రీగురవే నమః || 155 ||

అజ్ఞానతిమిరాఽన్తస్య జ్ఞానాంజనశలాకయా |
చక్షురున్మీలితం యేన తస్మై శ్రీగురవే నమః || 156 ||

స్థావరం జంగమం వ్యాప్తం యత్కించితృచరాఽచరం |
తత్పదం దర్శితం యేన తస్మై శ్రీగురవే నమః || 157 ||

చిన్మయం వ్యాప్పువన్సర్వం త్రైలోక్యం సచరాచరం ।
తత్పదం దర్శితం యేన తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥ 158 ॥

సర్వశ్రుతిశిరోరత్నవిరాజితపదాఽమ్బుజః ।
వేదాంతాఽమ్బుజసూర్యో యస్తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥ 159 ॥

చేతనః శాశ్వతః శాంతో వ్యోమాఽతీతో నిరంజనః ।
బిందునాదకలాతీతస్తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥ 160 ॥

జ్ఞానశక్తిసమారూఢస్తత్త్వమాలావిభూషితః ।
భుక్తిముక్తిప్రదాతా చ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥ 161 ॥

అనేకజన్మసంప్రాప్తకర్మబంధవిదాహినే ।
ఆత్మజ్ఞానప్రదానేన తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥ 162 ॥

శోషణం భవసింధోశ్చ జ్ఞాపనం సారసంపదః ।
గురోః పాదోదకం సమ్యక్ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥ 163 ॥

న గురోరధికం తత్త్వం న గురోరధికం తపః ।
తత్త్వజ్ఞానాత్పరం నాఽస్తి తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥ 164 ॥

మన్నాథః శ్రీజగన్నాథో మద్గురుః శ్రీజగద్గురుః ।
మదాత్మా సర్వభూతాత్మా తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥ 165 ॥

గురురాదిరనాదిశ్చ గురుః పరమదైవతం ।
గురోః పరతరం నాఽస్తి తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥ 166 ॥

ధ్యానమూలం గురోర్మూర్తిః పూజామూలం గురోః పదం ।
మంత్రమూలం గురోర్వాక్యం మోక్షమూలం గురోః కృపా ॥ 167 ॥

సప్తసాగరపర్యంతతీర్థస్నానాదికైః ఫలం ।
గురోరంఘ్రిపయోబిందుసహస్రాంశేన దుర్లభం ॥ 168 ॥

గురురేవ జగత్సర్వం బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మకం ।
గురోః పరతరం నాఽస్తి తస్మాత్ సంపూజయేద్గురుం ॥ 169 ॥

జ్ఞానం వినా ముక్తిపదం లభతే గురుభక్తితః |
గురోః పరతరం నాస్తి ధ్యేయోఽసౌ గురుమార్గిణా || 170 ||

గురోః కృపాప్రసాదేన బ్రహ్మవిష్ణుసదాశివాః |
సృష్ట్యాదికసమర్థాస్తే కేవలం గురుసేవయా || 171 ||

దేవకిన్నరగంధర్వాః పితరో యక్షచారణాః |
మునయోఽపి న జానంతి గురుశుశ్రూషణావిధిం || 172 ||

న ముక్తా దేవగంధర్వాః పితరో యక్షకిన్నరాః |
ఋషయః సర్వసిద్ధాశ్చ గురుసేవాపరాజ్ముఖాః || 173 ||

శ్రుతిస్మృతిమవిజ్ఞాయ కేవలం గురుసేవయా |
తే వై సంన్యాసినః ప్రోక్తా ఇతరే వేషధారిణః || 174 ||

గురోః కృపాప్రసాదేన ఆత్మారామో హి లభ్యతే |
అనేన గురుమార్గేణ ఆత్మజ్ఞానం ప్రవర్తతే || 175 ||

సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా శ్రీగురోః పాదసేవనాత్ |
సర్వతీర్థావగాహస్య ఫలం ప్రాప్నోతి నిశ్చితం || 176 ||

యజ్ఞవ్రతతపోదానజపతీర్థాఽనుసేవనం |
గురుతత్త్వమవిజ్ఞాయ నిష్ఫలం నాత్ర సంశయః || 177 ||

మంత్రరాజమిదం దేవి గురురిత్యక్షరద్యయం |
శ్రుతివేదాంతవాక్యేన గురుః సాక్షాత్పరం పదం || 178 ||

గురుర్దేవో గురుర్దర్శో గురునిష్ఠా పరం తపః |
గురోః పరతరం నాస్తి నాస్తి తత్త్వం గురోః పరం || 179 ||

ధన్యా మాతా పితా ధన్యో ధన్యో వంశః కులం తథా |
ధన్యా చ వసుధా దేవి గురుభక్తిః సుదుర్లభా || 180 ||

శరీరమింద్రియప్రాణా అర్థస్వజనబాంధవాః |
మాతా పితా కులం దేవి గురురేవ న సంశయః || 181 ||

ఆజన్మకోట్యాం దేవేశి జపవ్రతతపఃక్రియాః |
ఏతత్సర్వం సమం దేవి గురుసంతోషమాత్రతః || 182 ||

విద్యాధనమదేనైవ మందభాగ్యాశ్చ యే నరాః |
గురోః సేవాం న కుర్వంతి సత్యం సత్యం వదామ్యహం || 183 ||

గురుసేవాపరం తీర్థమన్యత్తీర్థమనర్థకం |
సర్వతీర్థాశ్రయం దేవి సద్గురోశ్చరణాంబుజం || 184 ||

గురుధ్యానం మహాపుణ్యం భుక్తిముక్తిప్రదాయకం |
వక్ష్యామి తవ దేవేశి శృణుష్వ కమలాననే || 185 ||

ప్రాతః శిరసి శుక్లాభ్యే ద్వినేత్రం ద్విభుజం గురుం |
వరాభయకరం శాంతం స్మరేత్తన్నామపూర్వకం || 186 ||

వామోరుశక్తిసహితం కారుణ్యేనావలోకితం |
ప్రియయా సవ్యహస్తేన ధృతచారుకలేవరం || 187 ||

వామేనోత్పలధారిణ్యా రక్తాభరణభూషయా |
జ్ఞానానందసమాయుక్తం స్మరేత్తన్నామపూర్వకం || 188 ||

అఖండమండలాకారం వ్యాప్తం యేన చరాచరం |
తత్పదం దర్శితం యేన తస్మై శ్రీగురవే నమః || 189 ||

నమోస్తు గురవే తస్మై ఇష్టదేవస్వరూపిణే |
యస్య వాక్యామృతం హంతి విషం సంసారసంజ్ఞితం || 190 ||

శ్రీమహాదేవ్యవాచ |
మదేకహృదయానంద జగదాత్మన్ మహేశ్వర |
ఉపాస్యస్య రహస్యం మే మాహాత్మ్యంచాపి సద్గురోః || 191 ||

వర్ణితం యత్త్వయా నాథ కృతకృత్యాఽస్మి సాంప్రతం |
భూయోఽపి శ్రోతుమిచ్ఛామి త్వన్ముఖాజ్ఞగదీశ్వర || 192 ||

పరతత్వైకరూపస్య తత్త్వాఽతీతపరాత్మనః |
సమాసేన స్వరూపం మే వర్ణయిత్వా కృపాం కురు || 193 ||

శ్రీమహదేవ ఉవాచ ।
స ఏక ఏవ సద్రూపః సత్యోఽద్వైతః పరాత్పరః ।
స్వప్రకాశః సదా పూర్ణః సచ్ఛిదానందలక్షణః ॥ 194 ॥

నిర్వికారో నిరాధారో నిర్విశేషో నిరాకులః ।
గుణాతీతః సర్వసాక్షీ సర్వాత్మా సర్వదృగ్విభుః ॥ 195 ॥

గూఢః సర్వేషు భూతేషు సర్వవ్యాపీ సనాతనః ।
సర్వేంద్రియ గుణాభాసః సర్వేంద్రియవివర్జితః ॥ 196 ॥

లోకాఽతీతో లోకహేతురవాఙ్మనసగోచరః ।
స వేత్తి విశ్వం సర్వజ్ఞస్తం న జానాతి కశ్చన ॥ 197 ॥

తదధీనం జగత్సర్వం త్రైలోక్యం సచరాఽచరం ।
తదాలంబనతస్త్విదవితర్క్యమిదం జగత్ ॥ 198 ॥

తత్సత్యతాముపాఽఽశ్రిత్య సద్వద్భాతి పృథక్ పృథక్ ।
తేనైవ హేతుభూతేన వయం జాతా మహేశ్వరి ॥ 199 ॥

కారణం సర్వభూతానాం స ఏకః పరమేశ్వరః ।
లోకేషు సృష్టికరణాత్సృష్టా బ్రహ్మాతి గీయతే ॥ 200 ॥

విష్ణుః పాలయితా దేవి సంహర్తాఽహం తదిచ్ఛయా ।
ఇంద్రాఽఽదయో లోకపాలాః సర్వే తద్వశవర్తినః ॥ 201 ॥

స్వే స్వేఽధికారే నిరతాస్తే శాసతి తదాఙ్జయా ।
త్వం పురా ప్రకృతిస్తస్య పూజ్యాఽసి భువనత్రయే ॥ 202 ॥

తేనాఽన్తర్యామిరూపేణ తత్తద్విపయయోజితాః ।
స్వస్వకర్మ ప్రకుర్వంతి న స్వతంత్రాః కదాచన ॥ 203 ॥

యద్భయాద్భాతి వాతోఽపి సూర్యస్తపతి యద్భయాత్ ।
వర్షంతి తోయదాః కాలే పుష్కంతి తరవో వనే ॥ 204 ॥

కాలం కలయతే కాలే మృత్యోర్మృత్యుర్భయో భయం ।
వేదాంతవేద్యో భగవాన్యత్తచ్ఛ్చోపలక్షితః ॥ 205 ॥

సర్వే దేవాశ్చ దేవ్యశ్చ తన్మయాః సురవందితే |
ఆబ్రహ్మస్తంబపర్యంతం తన్మయం సకలం జగత్ || 206 ||

తస్మింస్తుష్టే జగత్తుష్టం ప్రీణితే ప్రీణితం జగత్ |
తదారాధనతో దేవి సర్వేషాం ప్రీణనం భవేత్ || 207 ||

తరోర్మూలాఽభిషేకేణ యథా తద్దుజపల్లవాః |
తృప్యంతి తదనుష్ఠానాత్తథా సర్వేఽమరాదయః || 208 ||

శ్రీమహాదేవ్యువాచ |
సంసారరోగహృన్నాథ కరుణావరుణాఽఽలయ |
గురోత్మాహాత్మ్యపూర్ణా యా గురోర్గీతా సువర్ణితా || 209 ||

తత్స్వాధ్యాయస్య మాహాత్మ్యం ఫలంచాఽపి వినిర్దిశ |
జీవమంగలమేతేన కృపాతోఽతః కృపాఽర్ణవ || 210 ||

సమ్యగ్విచ్య సంవర్ణ్య వినోదయ దయార్ణవ |
త్వదృతే కో హి దేవేశ శిక్షాం మేఽన్యో విధాస్యతి || 211 ||

శ్రీమహాదేవ ఉవాచ |
ఇదం తు భక్తిభావేన పర్యతే శ్రూయతేఽథవా |
లిఖిత్వా వా ప్రదీయేత సర్వకామఫలప్రదం || 212 ||

గురుగీతాఽభిధం దేవి శుద్ధం తత్త్వం మయోదితం |
భవవ్యాధివినాశార్థం స్వయమేవ సదా జపేత్ || 213 ||

గురుగీతాఽక్షరైకైకం మంత్రరాజమిదం ప్రియే |
అనేన వివిధా మంత్రాః కలాం నార్హంతి షోడశీం || 214 ||

సర్వపాపహరం స్తోత్రం సర్వదారిద్ర్యనాశనం |
అకాలమృత్యుహరణం సర్వసంకటనాశనం || 215 ||

యక్షరాక్షసభూతానాం చౌరవ్యాఘ్రభయాఽపహం |
మహావ్యాధి హరంచైవ విభూతిసిద్ధిదం ధ్రువం || 216 ||

మోహనం సర్వభూతానాం పరం బంధనమోచనం |
దేవభూతప్రియకరం లోకాన్స్వవశమానయేత్ || 217 ||

ముఖస్తంభకరం నృణాం సద్గుణానాం వివర్ధనం ।
దుష్కర్మనాశనంచైవ సత్కర్మసిద్ధిదం భవేత్ ॥ 218 ॥

భక్తిదం సిద్ధయేత్ కార్యం నవగ్రహభయాఽపహం ।
దుఃస్వప్ననాశనంచైవ సత్కర్మసిద్ధిదం భవేత్ ॥ 219 ॥

సర్వశాంతికరం నిత్యం వంద్యాపుత్రఫలప్రదం ।
అవైధవ్యకరం స్త్రీణాం సౌభాగ్యదాయకం పరం ॥ 220 ॥

ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యపుత్రపౌత్రాదివర్ధకం ।
నిష్కామతస్త్రివారం వా జపన్మోక్షమవాప్నుయాత్ ॥ 221 ॥

సర్వదుఃఖభయం విఘ్నం నాశయేత్తాపహరకం ।
సర్వబాధాప్రశమనం ధర్మాఽర్థకామమోక్షదం ॥ 222 ॥

యో యం చింతయతే కామం స తమాప్నోతి నిశ్చితం ।
కామినాం కామధేనుశ్చ కల్పితం చ సురద్రుమః ॥ 223 ॥

చింతామణిం చింతితస్య సర్వమంగలకారకం ।
జపేచ్ఛాక్తస్య శైవశ్చ గాణపత్యశ్చ వైష్ణవః ॥ 224 ॥

సౌరశ్చ సిద్ధిదం దేవి ధర్మార్థకామమోక్షదం ।
సంసారమలనాశాఽర్థం భవతాపనివృత్తయే ॥ 225 ॥

గురుగీతాఽమ్భసి స్నానం తత్త్వజ్ఞః కురుతే సదా ।
యోగయుంజానచిత్తానాం గీతేయం జ్ఞానవర్ధికా ॥ 226 ॥

త్రితాపతాపితానాంచ జీవానాం పరమౌషధం ।
సంసారాఽపారపాథోధౌ మజ్జతాం తరణిః శుభా ॥ 227 ॥

దేశః శుద్ధః స యత్రాఽసౌ గీతా తిష్ఠతి దుర్లభా ।
తత్ర దేవగణాః సర్వే క్షేత్రపీఠే వసంతి హి ॥ 228 ॥

శుచిరేవ సదా జ్ఞానీ గురుగీతాజపేన తు ।
తస్య దర్శనమాత్రేణ పునర్జన్మ న విద్యతే ॥ 229 ॥

సత్యం సత్యం పునః సత్యం నిజధర్మో మయోదితః ।
గురుగీతాసమో నాఽస్తి సత్యం సత్యం వరాననో ॥ 230 ॥